

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 7.

ЦАРИГРАДЪ, ОКТОМВРІИ 1871.

БРОЙ 10.

РЕЛИГИЯ-ТА.

Религия-та е не само длъжност на човѣка но е и нужда. Човѣци-тъ не говорятъ за длъжност-тъ на дѣханіе-то или на обикаланіе-то на кръвъ-тъ въ жилы-тъ на тѣло-то; защото то е необходимо нужно за животъ-тъ на човѣка. Така и религиозный-тъ животъ е една отъ нужды-тъ на човѣка. Безъ него той не става съвършенъ човѣкъ. Всяко нѣщо което прави човѣка да е по добръ отъ други-тъ, и му дава нови понатія, и вдъхнува въ душъ-тъ му силны желанія къмъ право-то и свято-то, потрібно е нему, и равностепенно съ дѣйствието което има върхъ него, повишава го, развива го и усъвършенствува го. Единъ народъ е съставенъ отъ особы, и каквото е потрібно и полезно на особный-тъ човѣкъ потрібно е и за народъ-тъ. Единъ народъ безъ религиѣ не може да напредува. Религия-та е необходимо нужна за народный-тъ животъ, и какъвто степенъ-тъ на религиѣ-тъ въ единъ народъ такъвзи ще бѣде и степенъ-тъ на народно-то благоденствие. Има доволно приѣри не само въ исторіѣ-тъ но и прѣдъ очѣ-тъ ни въ сегашни-тъ врѣмена, дѣто народи сѣ ся оставили безъ религиѣ да поживуватъ, но всички сѣ пропаднали въ нещастіе и разореніе. Народъ безъ религиѣ е като плетъ безъ подпорка, или като стѣнъ отъ каменіе безъ варъ. Каменіе-тъ може да сѣ добръ, но като нѣма хоросанъ или калъ да ги залѣнува единъ за другий и да ги стѣга и ги държи, лесно сѣ събара стѣна-та.

Но тази религиѣ която вързува особны-тъ членове и ги държи въ единъ самъ народъ, не състои въ нѣкое церковно или духовно учрѣденіе, спрѣчь въ единъ църква да църкуватъ, и еднаквы църковны обряды да държатъ; но съединителна-та тази религиѣ състои въ *страхъ Божій*, и въ истинно религиозно чувство вкорепено въ сѣрдца-та на народъ-тъ. Когато говоримъ ний за религиѣ това е значеніе-то съ което искаме да употребяваме речъ-тъ; употребяваме ѣх не толкозь относительно на *исповѣданіе-то*; но на *справаніе-то* на народъ-тъ.

Обширно-то и плодоносно-то дърво на народный-тъ животъ има корени-тъ си въ *огнища-та* на народъ-тъ; не толкозь въ канторы-тъ нѣкъ. Отъ огнища-та, градскы, и селскы, въ Българіѣ произлѣзватъ онѣзи телеграфическы телеве които сѣ распростиратъ вредъ по свѣтъ-тъ дѣто сѣ намѣрва Българинъ, и носять неосезаемъ-тъ електрикъ на народность-тъ. Народно-то възпитаніе захваща отъ огнище-то, и впечатлѣнія-та които тамъ сѣ правятъ въ крѣхкы-тъ умове на млади-тъ най трайны сѣ, и иматъ най голѣмо-то вліаніе въ народный-тъ животъ.

Понатія-та и впечатлѣнія-та относителны на Бога и на бѣдѣщій животъ, които Българскы-тъ дѣца принагъ още като сѣ при бащино-то огнище, тѣ влѣзватъ въ общій-тъ народъ и ставатъ една главна часть отъ народнъ-тъ религиѣ. Блаженъ онзи момѣкъ който, като остави бащино-то си огнище и трѣгне въ широкый-тъ

свѣтъ, самъ да работи за себе си и като гражданинъ да изпълнява граждански длъжности, носи въ сърдце-то си наставления-та на единъ благочестивъ бащк и единъ набожникъ майкк. Блаженъ онзи който помни сърдечны-тъ молбы на майкк си като е прѣпорѣчваа чадо-то си на Бога и нейны-тъ Христіанскы свѣты чрѣзъ които си е трудила да го приготи да стане добръ, богочестивъ и родолюбивъ гражданинъ; това възпомяніе става нему наслѣдіе по драгоцінно отъ всяко свѣтоцно богатство. Блаженъ онзи народъ съставенъ отъ таквызи гражданы, и отъ таквызи възпитаны чада!

Всякой единъ родолюбивъ Българинъ комуто имамы честь да говоримъ чрѣзъ стълпове-тъ на Зорницѣ-тѣ, нека помисли каква е обща-та религія въ народъ-тъ, и до колко дълбоко е вкоренено истинно-то религіозно чувство въ сърдца-та на общій-тъ народъ? Каква е домашна-та религія която се посѣва въ сърдца-та на бѣдхщы-тъ Българе граждане?

Въпросъ-тъ не е въ койкъ церквѣ ходятъ? Какъ се молятъ? Съ книгѣ ли, или безъ книгѣ? Съ каквы обряды славятъ Бога? По пытаніе-то ни е „*Шо спрватъ?*“, До кой степенъ владѣ истинскый страхъ Божій въ сърдца-та имъ? Иматъ ли сърдечна религія, която е отъ убѣждение, а не отъ навикъ религія? Религія-та койкто исповѣдватъ управя ли животъ-тъ и поведеніе-то имъ? Прави ли ги по честны въ търговіѣ-тѣ, по вѣрны въ слугуваніе-то, по благосклонны и учтивы въ обхожданіе-то, и по ревностны въ всички-тъ полезны и народны прѣдприятія? Таквозь вліяніе има ли въ тѣхъ? Младый-тъ кога излѣзва отъ при башня-то си огнище каквы наставленія и запомнуванія носи за рѣководство въ животъ-тъ?

Его тѣзи сѣ практическы въпроси. Всякой благоразуменъ да размисли и да отговаря за себе си. „Това не е за васъ суетно пѣщо; понеже това е животъ-тъ ви,“ рекъ Богъ къмъ Израиляне-тъ чрѣзъ Моисея. (Вижте. Второзак. 33; 47.) Повтаряны че и за Българскый-тъ народъ религія-та, споредъ както по горѣ тълкувахмы рѣчь-тѣ, е *животъ-тъ* му.

Религія-та не е само едно исповѣданіе чрѣзъ което да се свързува единъ народънаедно и което да се пазни като за от-

личаваніе отъ други народы, но е спасеніе на душѣ-тѣ и придобываніе на въскрѣсеніе-то и вѣченъ животъ чрѣзъ живѣ и личиѣ вѣрѣ въ Господа Исуса Христа, и като облагополучва особнаго челоѣка и е нему животъ, така и като смѣстествува и владѣе въ сърдечны-тъ чувства и въ вѣтрешны-тъ убѣжденія както и въ вѣншно-то поведеніе на повече-то лица отъ единъ народъ, облагополучва го и го оживява. „Блаженъ онзи народъ на когото Господь е Богъ.“

СЛОВО ЗА ДѢЦА-ТА.

НАИ ДОБРО-ТО ИМЕ.

(Продълженіе отъ брой 9.)

Това име има сила и да прави челоѣци-тъ да обичатъ Исуса. Когато проумѣватъ челоѣци-тъ силѣ-тѣ, шо има въ това име, научаватъ се да обичатъ Исуса и да го обичатъ повече отъ всичко шо има на тойзи свѣтъ.

Имало едно врѣме единъ старецъ, който обичалъ Исуса Христа, и му слугувалъ повече отъ осидесетъ години. Той живѣлъ въ врѣме-то когато Христіане-тъ сѣ были тежко гоними заради вѣрѣ-тѣ си. Име-то му было Поликарпъ. Въ негово-то врѣме нехристіанскый-тъ царь Римскый былъ сѣ разгнѣвалъ много противъ Христіане-тъ, и былъ рѣшилъ да улови колкото можалъ отъ тѣхъ да напѣри и да ги хвърли на звѣрове-тъ та да бѣдѣтъ раскѣсани и изѣдени, или на огнь-тъ да ги прѣдаде да изгорятъ. Единъ отъ мѣстны-тъ владѣтели подъ тойзи царь, былъ чулъ за добрый-тъ Поликарпа и го повикалъ да дойде при него. Като се явилъ прѣдъ него старецъ-тъ, владѣтель-тъ му повѣлѣлъ да прокълине име-то Исусово.

Добрий-тъ старецъ кротко му отговорилъ. „Не можъ да сторѣѣ таквозь пѣщо, владѣтелю,“ „Ако мя не послушашъ,“ рекъ владѣтель-тъ, „ще ти хвърля въ огнь-тъ. Огречи се отъ име-то Исусово,“

Поликарпъ стоялъ прѣдъ владѣтель-тъ, и дългы-тъ му сребровидны косы бѣлы като снѣгъ стигалы до рамена-та му, и рекъ: „Осидесетъ години съмъ обичалъ Исуса, и той никога не мя е озлобилъ, нито мя е оставилъ; не можъ

да ся отрече отъ Него. "Като е тъй, изгорѣте го," рекъ нечестивый-тъ владѣтель. И така съ выкове и поруганія народъ-тъ извелъ Поликарпа на едно мѣсто дѣто наклали огнь около него — и той славилъ Бога, който бѣ го удостоилъ да умре съ мученическѣ смъртъ, и не го оставилъ чрѣзь страхъ-тъ отъ смъртъ-тъ да ся отрече отъ Спаса своего за да отрече живогъ-тъ си.

Много години слѣдъ Поликарпово-то врѣме живѣлъ другъ единъ мученикъ и свидѣтель за Христа, койго като вврѣлъ кѣмъ мѣсто-то дѣто щѣли да го изгорятъ, и жена му и дребны-тъ му дѣца слѣдвали го и го плакали, и единъ отъ мучители-тъ му го попыталъ; „Ты не обичашъ ли женъ си и дѣца-та си? Защо не ся отречеши отъ вврѣж-тъ си?“ Той благородно отговорилъ тъй: „Обичамъ ги. Толкозь ми сѣ мили тѣ щото, ако имахъ всичко-то злато и всичко-то сребро колкото има въ свѣтъ-тъ, всичко-то давахъ за да поживѣмъ още при тѣхъ, ако щѣ бы и въ тѣмницѣ; но любовь-та ми за тѣхъ не е нищо при любовь-тъ шо имамъ за Спасителя си, и нищо заради тѣхъ не можъ изъ да ся отрече отъ Него.“ Ахъ, любезни мои дѣца, какъ чуднѣ силъ има това име да прави челоуѣци-тъ толкозь да обичать Исуса!

Но това име има силъ да прави челоуѣци-тъ и задоволи и благополучни.

Какъ прави насъ благополучни Исусъ? Като ни дава ли кащъ и злато и сребро? Не тъй; но като ни прави да познаваме и обичамъ него. Его тайна-та причина на истинно-то благополучіе.

Честохъ прѣди малко за единъ вѣренъ священникъ който ходилъ да посѣщавалъ единъ сиромахъ и боленъ старецъ.

Старецъ-тъ живѣлъ въ една много простѣ колибѣ. Не можалъ никакъ да стѣпи съ крака-та си; но дена и ноща все сѣдѣлъ въ единъ голѣмъ столъ, подпиралъ съ възглавници. Священникъ-тъ му рекъ: „Пригелю, трѣба да е за тебе много тежко тука да сѣдиши самичкѣ безъ никого въ кащъ-тъ при тебе да тя нагледува.“ „Не, Господине,“ рекъ старецъ-тъ, „не ми е тежко. Не съмъ самъ; защото Богъ е при мене, и Той ми утѣшава.“ Священникъ-тъ погледнѣлъ и видѣлъ на възглавницѣ-тъ

че лежала една Библия, който жена-та на старецъ-тъ была оставила при него като излѣзла рано на нивѣ-тъ да работи, и че старецъ-тъ былъ ся занимавалъ съ прочитаніе-то на Псалмы-тъ Давидовы.

Священникъ-тъ му рекъ: „Виждаши ми ся много слабъ и че страдаешъ отъ много болки; крака-та ти сѣ отекли и не можешъ ниго да мрднешъ отъ болѣжъ. Отъ дѣ е че си толкозь задоволенъ?“

Старецъ-тъ отговорилъ: „Понапрѣдъ не бѣхъ тъй. Не бѣхъ задоволенъ никакъ; но отъ какъ опознахъ Исуса и го обичахъ, Той ми прави задоволенъ, и сега ако и да не можъ да стѣпамъ, и по нѣкога едвамъ и говорѣмъ, гледамъ въ Негово-то свято слово и четѣмъ Неговы-тъ сладки думы, и това ми дава радостъ, и като не можъ съ уста-та си да го славѣмъ, славословѣмъ го въ сърце-то си. Обичамъ Спаса своего, и Той ми прави задоволенъ и благополученъ.“

Виждте сегѣ, дѣца, тойзи старецъ, сиромахъ, безъ приатели и въ голѣмо сраданіе. Но при всичко това Исусъ го направилъ радостенъ и задоволенъ. За това ни казахъ че третѣ-та причина, зашто да е това име най добро-то име, е была, зашто е много силно. Има силъ да прави челоуѣци-тъ добри; има силъ да ги прави богаты; има силъ и да ги прави да обичать Исуса; има силъ да ги прави задоволи и радостни.

И сега, любезни мои дѣца, чудно ли ви ся вижда зашто Христѣане-тъ толкозь обичать име-то Исусово, и толкозь го хвалятъ и толкозь говорятъ за Него? Гледайте въ Евангеліе-то на четвртѣ-тъ главѣ и дванадесетый-тъ стихъ отъ Дѣянія-та на Апостоли-тъ и ще видите още шо говори за това име, и ще видите че за насъ бѣдни и грѣшны челоуѣци друга надежда нѣма освѣнъ въ това блаженно име. Обичате ли го вы? Ако искате да ся ползвате отъ това за васъ написано словце; даѣ нѣща не камъ отъ васъ.

Перво, молѣте ся на Бога, той да ви даде да разумѣете това име, да усѣщате силъ-тъ му въ сердца-та си, и да показвате хубосъ-тъ му въ живогъ-тъ си. Това ако сторите, ще ви бже благословеніе по добро отъ най голѣмо-то богатство.

Второ, Чрътъ Християнско-то си поведеніе да прѣпорачвае това име на всички-тъ които вы гледатъ. Дѣца сте, но имате вліяніе. Ако бы нѣкое дѣте отъ иновѣрски родители чуло отъ васъ лъжливъ, мръсны думы или попържны, нѣма ли да рече; „Гледай туй Християнче, каквы думы изговаря. Каква мръсна вѣра трѣба да е тази Християнска вѣра?“ Така чрътъ васъ нѣма ли да ся похули това свято име Исусово? Тежко и горко на онѣзи които като исповѣдуватъ Исусово-то име, съ недостойно-то си поведеніе почерняватъ това име прѣдъ друговѣрцы-тъ.

Богъ да упаци всяко Християнско дѣте, което чете това словце отъ таквозъ поведеніе, и да напише това име на сърдце-то му и да го сподоби съ Ангелы-тъ наедно вѣчно да славослови това име въ Божій-тъ рай. Аминь.

ЦАРЬ РАКЫЯ.

Що е правиль на подданицы-тъ си.

Тойзи силень царь който владѣе надъ толкозъ милионы чловѣцы и гы държи въ робство, виждте какъ ся описватъ дѣла-та му.

Всячка-та му исторія, е непрѣстанно сѣдваніе на срамотъ и раслѣбіе, на беззаконіе, жестокоеть, ярость и погубленіе.

Извадилъ е отъ лице-то на чловѣка красота-тъ на здравіе-то и му е далъ червеноморова-тъ краскъ на пѣнищъ-тъ.

Извадилъ е изъ око-то свѣтлость-тъ му и го е направилъ мъгливо и кърваво.

Зѣлъ е твърдостъ-тъ и пѣржавость-тъ отъ стѣнки-тъ на чловѣка и гы е направилъ тренетны и немощны.

Отъ мышцъ-тъ е извадилъ сила-тъ и е оставалъ мекость и безсиліе.

Отъ кръвъ-тъ е зѣлъ животь-тъ и ѣже смѣсилъ съ отроваж и съ сѣмена-та на смърть-тъ.

Това іѣло чловѣческо, чудесно и странно създадено отъ Бога и най славно-то дѣло на Всемогущаго Създателя, той го е прѣтворилъ въ едно гнусно и смрадно вещество.

Вѣзълъ е той ватрѣ въ мозъкъ-тъ, храмъ-тъ на мысль-тъ, испѣдилъ е разумъ-тъ и поставилъ е тамъ безуміе-то.

Прѣкъсвалъ е вѣрски-тъ на пріятелство-то и е посѣзалъ сѣме-то на враждъ-тъ.

Направилъ е чадолубивый-тъ бащъ да стане скотъ, тиранъ и убица.

Направилъ е любезна-тъ майкъ да ся промѣни на бѣсъ оплѣтень.

Направилъ е покорны и любезны сынове и дѣщери да сѣкрушатъ сърдце-то на бащъ си и на майкъ си и да разорятъ съвѣтъ домашный-тъ животь.

Той е грабнувалъ отъ грѣнезы-тъ ястія-та и е накарвалъ чловѣцы-тъ гладны да ходятъ и да просятъ хлѣбъ.

Той е смѣкналъ отъ гърбове-тъ сукнены-тъ и копринены-тъ дрехы та гы е обличалъ съ парцады и дринны.

Той е отнемалъ широки-тъ и доброзиданы-тъ домове и е градилъ на мѣсто-то имъ най сиромашкы колибы.

Зѣлъ е съ силъ много увраты земѣк отъ чловѣка, а послѣ нито за гробъ не му е далъ мѣсто.

Той е който е пълни затворы-тъ съ бѣдны и длѣжны чловѣцы.

Той е който всякога пълни сѣдовища-та ни съ злудѣицы.

Той е който пълни болницы-тъ ни съ болны и изумлены.

Той е който е испопълнилъ села-та ни и градове-тъ ни съ враждъ, несъгласіе, клеветы, бѣдствія и окаянства.

Той е който отвраща сърдце-та отъ Христа Господа та прави и Християнны-тъ да похули и оскърни име-то на Спасителя си.

Тѣзи сѣ оплакуванія-та ни противъ неправды-тъ и тиранства-та и угнѣтѣнія-та на тогози *Царь Ракыяж*. Да ли не ся намиратъ и между читатели-тъ ни цѣколцина вѣрзани съ неговы-тъ веригы? Що мыслите вы, Бѣлгари юнаци? Да ли не бы было праведно и богоугодно дѣло да направимъ бунтъ противъ него и да го свалимъ отъ прѣстола-тъ му, за да не тиранствува и погубява вече?

— Пѣнища-та и раскошны-тъ ще осиромашѣйтъ. Прит. 23; 21.

— Пѣницы-тъ нѣма да наследятъ царство-то Божіе. 1 Кор. 6; 10. и Гал. 5; 21.

— Да ходимъ благопристойно; не по кощунства и пѣянства. Рим. 13; 13.

ПАУНЪ-ТЪ.

Малки-тъ ни читатели да гледатъ въ осмый-тъ ни брой и на страница-тъ шестидесетъ и три и ще видятъ едно описаніе на тѣзи краснѣ птица.

Видѣли ли сте нѣкога паунъ? Какъ ся кърши, какъ ся хвали съ хубость-тъ си! Но при всичкѣ-тъ му хубость-тъ обича ли го нѣкой? Защо не? Защото освѣнъ украшеніе-то никое добро качество нѣма.

Да го заколешъ месо-то му не ся яде; да го пустишь въ градини-тъ да ходя израва съ опѣзи голѣмы крака всичкы-тъ ти цвѣта; ако захване да пѣе, то да запушишь уши-тъ си, защото гласъ-тъ му не е за тѣрпѣніе. За какво служи той? Само да го туришь въ нѣкой камено-посланъ дворъ за да го гледашь, или да изскубешъ шарены-тъ пера отъ опашкѣ-тъ му, та отъ тѣхъ да ся направи една хубава мухарница, съ коѣкто да пѣднѣтъ мухы-тъ отъ трѣпезъ-тъ, или да направинъ вътреница за Госпожи-тъ.

Като го гледашь не докарва ли ти на умъ нѣкоѣж краснолицнѣ момѣ, която е много прѣладена на гызденіе? Косата ѣ е плетена и кѣдрава и всякога на-кытена съсъ цвѣта. Обича да стои на пѣтны-тъ врата за да ѣх гледатъ хора-та. Лице-то ѣ е красно и очи-тъ ѣ съ свѣтли. Кога дождатъ гости въ кѣ-

щѣ-тъ ѣ тя е вынѣгы усмихнѣта и весела. Но при всичкѣ-тъ ѣ хубость правъ-тъ ѣ е онакъ. Ако прислушашъ нѣкога какъ глѣчи тя и мѣмре на майкѣ си и на братѣя-та си и на по малкы-тъ си сестры, саканъ че паунъ пѣе. А като испыташь за работы-тъ ѣ намѣрвашъ че майка ѣ при всякы-тъ другы грыжи и трудове трѣбува на неѣж да слугува. Виѣсто да е помощница въ кѣщѣ-тъ, тя господарува и иска другы-тъ да ѣ слугуватъ. Кой ще иска да ѣ земе за женѣ? Каква майка става тя? Помнѣте вы, момы, че истинско-то украшеніе е украшеніе-то на нравы-тъ.

Но не сме ли виждали и момцы който приличатъ на паунъ-тъ? Виждали сме доста много. Съдятъ въ кафенета-та; знаѣтъ да играѣтъ на карты, и отъ малко вѣрѣме пасамъ и биліорды играѣтъ, и ромъ и коніакъ пѣѣтъ; дрехы-тъ имъ сѣ отъ най новѣ-тъ модѣ, бастуны-тъ имъ сѣ тѣкы, рѣкавицы-тъ имъ сѣ шарены, обувкы-тъ имъ лѣскавы и думы-тъ имъ сѣ многосложны и половинъ Френскы; но като испыташь за дѣла-та имъ, отъ тѣхъ полза нѣма. Вѣншны украшения иматъ, а вѣтрѣшно благоправіе и образуваніе нѣматъ. Каквы мажѣ, каквы бащи, каквы граждани ставатъ отъ тѣхъ? Както паунъ-тъ е птица неестественна на Българіѣж по доведена отъ вѣнъ, така и тѣзи другы пауне сѣ неестественны въ Българскыи-тъ народъ. Дано ся не наплодатъ повече.

ЛЮБОПЫТНА ЗАДАЧА.

Приказва ся за единъ Кытаецъ който умрѣлъ и оставилъ имотъ-тъ си да ся раздѣли на трима-та му сынове споредъ това условіе: —

Първый-тъ сынъ Сянгъ Мингъ да земе половинѣ-тъ.

Вторый-тъ сынъ Чингъ Ли да земе еднѣ третѣхъ часть.

Третій-тъ сынъ Ху Ми да земе еднѣ деветѣхъ часть.

Но ето подиръ смъртъ-тъ на старецъ-тъ намѣрило ся е че всичкыи-тъ му имотъ състоятъ въ седмнадесетъ добры и много голѣмы *слово*; а освѣнъ тѣхъ нѣмало нищо друго. Какъ прочее, да ся раздѣ-

лять тѣзи животны споредъ завѣщаніе-то безъ да ги поврѣдять.

Въ недоумѣніе-то си въ тѣзи работѣ синове-тѣ повикали единъ благоразуменъ съсѣдъ, да дойде и да имъ даде съвѣтъ. Тойзи съсѣдъ, Функъ Чинкъ, ималъ слоноу свой, и докаралъ го въ дворъ-тѣ и го турилъ при други-тѣ седнаесетъ та станѣли осмнаесетъ. Тогазъ той рекъ на най голѣмый-тѣ сынъ: „Тебѣ не пада ли ти си половина-та? Земи си деветъ-тѣ животны, та си върви по работѣ-тѣ.“ И Синъ Минъ искараъ деветъ слона отъ дворъ-тѣ и отишелъ си. Тогазъ рекъ Функъ Чинкъ на второй-тѣ сынъ; На тебе си пада трета часть; земи си шесть-тѣ и върви си. И така Чинъ Ли искараъ шесть слона и си отишелъ.

Най сениъ той рекъ на третій-тѣ сынъ: „Его на тебе девета-та часть; два слона, земи си ги.“ Тогазъ остроумный-тѣ съсѣдъ зѣлъ си останѣлий-тѣ слонъ, и го закаралъ пакъ въ дворъ-тѣ си.

Товараздѣленіе исполнило ли е условіе-то на завѣщаніе-то или не?

Нищо за Холера-та.

Понеже тази страшна и много заразительна болестъ пакъ си е появила въ тѣзи страни, считамъ за полезно да изложимъ прѣдъ читатели-тѣ на *Зорницѣ*-тѣ нѣколко свѣдѣнія за неѣ и нѣколко забѣлѣжки заради най сполучливы-тѣ срѣдства въ употребеніе за упазваніе отъ неѣ както и за исцѣрваніе-то ѣ.

Въ по много-то отъ удари-тѣ отъ тѣзи болестъ, има нѣкаквы прѣдвѣстительны знакове които даватъ извѣстія за присѣствіе-то на болестъ-тѣ, и който съ врѣме зема прѣдварительны мѣрки, щомъ си появятъ тѣзи знакове въ него често сполучва да избѣгне отъ самъ-тѣ болестъ.

Первый-тѣ степенъ на болестъ-тѣ си показва чрѣзъ едно извъредно безсиліе и единъ *диарреѣ* (дрисъкъ) безъ болестъ съ искарваніе водно и бѣло като вода въ който е мѣнъ оризъ, при това има по нѣкога и повращаніе.

Вторый-тѣ степенъ на болестъ-тѣ си казва кога то тази *диарреѣ* зема съвѣтъ видѣ-тѣ на оризенъ водъ и е много из-

обилна; сгрѣчватъ ся и жили-тѣ на крака-та и на рѣцѣ-тѣ и на снегъ-тѣ, пулсъ-тѣ (жлобѣніе-то) слабо бѣе, позѣ-тѣ и рѣцѣ-тѣ истиватъ, кожа-та е студена и като ѣхъ пипашъ прилича на жабенъ кожъ, жажда има много, гласъ-тѣ бива слабъ и дебелъ, очи-тѣ си вдлбены въ главъ-тѣ, и отъ тѣло-то излиза миризма кито отъ мъртвецъ. Това състояніе на редко трае повече отъ 20 или 24 часа врѣме и бѣдний-тѣ боленъ въ това врѣме или умира или чрѣзъ силено-то дѣйствиѣ на лѣкарственны-тѣ срѣдства си възвраща на животъ.

Въ едно врѣме кога то има да владѣе Холера, всяка *диарреѣ* е опасна. За това майки-тѣ трѣба да внимаваатъ надъ дѣца-та си, да ли излѣзватъ на възъ по често отъ обыкновенно то к да зещатъ строги мѣрки чрѣзъ діетѣ, сирѣчь приварданіе въ яденіе-го, и съ прости домашны цѣрве, както съ *ошавъ* отъ *дринки* и съ други подобны, да поправятъ това ослабваніе, и да спрѣтъ *диарреѣ*-тѣ додѣ не е зѣла видѣ на холерѣ. Така и господари-тѣ сѣ дѣлжи да внимаваатъ слугы-тѣ си и работници-тѣ си и да ги съвѣтуваатъ; защото кога то е *диарреѣ*-та водна и безъ болестъ прости-тѣ чловѣци не ѣхъ считатъ за нищо, и така оставатъ таквѣхъ *диарреѣ* да сѣдѣ два три четири дни или повече, додѣ най сениъ холера-та ги хване страшно.

Който види въ себе си тѣзи прѣдизвѣстительны знакове, да си не уплаши; по тихо и спокойно да земе тука написанъ-тѣ мѣрки. Нека прѣстане да пиѣ водъ или въ водъ-тѣ да турѣ малко *замъ* или *пъркенъ* очимакъ или *пърженъ* хлѣбъ да кисне и отъ тѣзи водъ да срѣбнува по малко; да не ходи, но да си легне или да сѣди спокоеи въ стаѣж-тѣ си, и дванаесетъ часа нищо да не яде и тогазъ нека яде само малко протѣ чорбъ отъ оризъ или отъ семолинъ (*ирмикъ*). Може да земе най-напрѣдъ нѣколко капки *пане-ага* (джоджа-ново масло) съ малко захаръ, или пакъ малко *зипдѣсиферъ* съ единъ лажикъ добръ *копѣакъ* — по ако види че *диарреѣ*-та

слѣдува, нека земе отъ цѣрь-тъ № 1. (на който рецептъ-тъ ще изложимъ по долу) до двадесетъ капкы на малко захарь безъ водъ и ако пакъ го искарева възъ, нека повтори съ тридесетъ капкы. Ако е диаррея-та много силна и 35 капкы може да ся дадѣтъ безъ поврѣдъ.

При това ако истинхъ крака-та и рхцѣ-тъ, нека топлятъ тухлы или камение, и нека турятъ на тѣхъ, и шишета пълни съ топлъ водъ да ся турятъ подъ мшицы-тъ и отъ страны-тъ по халбуцы-тъ. Да ся направи и лапа отъ синаново сѣме стучано и смѣсено съ водъ или оцетъ да стане на тѣсто, и да ся намаже съ него едно парче отъ платно, толкозъ голѣмо колкото да покрые стомахъ-тъ, и да стои додѣ може да търпи болный-тъ. Въ сжщо-то врѣме нека го трыкѣтъ съ съ спиртъ или съ ромъ по снагъ-тъ и по крака-та и по рхцѣ-тъ.

Ако повраца болный-тъ много и страда отъ силенъ сърдцеболъ и болезъ въ чрѣва-та, и отъ сгрѣчваніе на жилы-тъ, много е полезно да му ся даватъ по двадесетъ и петъ (тридесетъ, или до четиридесетъ) капкы отъ цѣрь-тъ № 2. на който такожде вмѣщаваны рецептъ-тъ по долу. Тойзи цѣрь ся дава съ малко водъ или съ малко коніакъ, или въ малко ракиѣ, ако ся не намѣрва коніакъ. Ако повърне и исхвърли цѣрь-тъ, щомъ го глѣтне, тогазъ нека ся тури врѣхъ стомахъ-тъ му единъ синанизмъ т. е. синанова лапа, и да ся остави да постои малко, и тогазъ да му ся даде вторый пѣтъ цѣрь-тъ.

Ето рецепты-тъ на тѣзи два цѣря които смы сами лично опытали много пѣти, и смы виждали отъ тѣхъ по много ползъ нежели отъ всички другы. Споредъ тѣзи рецепты всякой спидеръ може да вы снабди съ тѣзи полезны цѣрове за да ги имате въ къщы-тъ си въ врѣме-то на нуждъ-тъ. Виждали смы по много отъ 500 случкы въ които до колкото е познато на челоувѣка тѣзи цѣрове сж были сръдства-та чрѣзъ които животъ-тъ ся е отървалъ.

Цѣрь-тъ № 1, е съставенъ отъ слѣ-

дующи-тъ вещества, на равны части или пропорціи :

Tinct. Opii
Tinct. Rhei
Spir. Camphorae. } aa.

т. е. Лавданумъ (Афіонъ Спирти) спиртъ на *равендѣ* и спиртъ на камфоръ.

Цѣрь-тъ № 2 е съставенъ отъ равны пропорціи или мѣркы изъ слѣдующитъ :

Tinct. Opii.
Tinct. Zinziberi.
Tinct. Capsici.
Tinct. Sem. Cardamom. } aa.

т. е. Спиртове-тъ отъ Афіонъ, Зиндиферъ, Червенъ пиперъ (Африканскій) и сѣмена на *Какуле*.

Горѣизложены-тъ просты наставленія не написахмы съ намѣреніе да иматъ тѣ мѣсто-то на *лѣкаръ*; но само да служатъ за ръководство до катъ дѣйде лѣкаръ-тъ или тамъ дѣто лѣваръ нѣма. Инамы надеждъ да не мисле тази болестъ въ Българіѣ, но мыслихмы за по полезно да прѣдизвѣстимъ читатели-тъ си за тѣзи добръ опытаны сръдства и безъ да тѣкуваме по пространно (което само смущава умъ-тъ на простый-тъ челоувѣкъ) да дадемъ на кратко най главны-тъ забѣлѣжванія за лѣкуваніе-то на тѣзи болестъ.

Само едно нѣщо още имамы да ви кажемъ : Пазѣте ся отъ *улашваніе* : да ся не давате на такъви страхъ който не подобава на Христіанинъ челоувѣкъ. Ако ся разболѣе другаръ, съедъ или съгражданинъ, стойте при него : недѣйте бѣга отъ длѣжностъ-тъ си : по помагайте споредъ силъ-тъ си на страждущы-тъ. Знаемъ мнозина които безъ врѣме умрѣхъ повече отъ *страхъ-тъ* на *холерѣ-тъ* нежели отъ сжщъ-тъ холеръ. Пазѣте умѣренъ животъ ; пазѣте чистотъ въ къщы-тъ ; въ гиризы-тъ, въ земинцы-тъ и въ заходы-тъ да ся хвърли негасенъ варъ, (въ заходы-тъ нека има малко *сачи кѣбрѣзъ* или друго нѣщо за да понива нечистотъ-тъ въ въздухъ-тъ. Вардѣте ся да не пиете много студены водъ. Вардѣте ся отъ пощный-тъ въз-

лят
без
I
сы
със
Той
сво
тура
стан
на
ли
жи
И
от
Фу
те
и
ше
сы
дв
ны
сл
вн
П
те
зи
ло
та
зе
ср
от
т
и
п
с
п
г
м
п
д
л
в
т
р
вн

духъ. Слѣдвайте поръчваніа-та тука из-
ложены; живѣйте въ любовь и миръ съ съ-
сѣды-тъ си, бѣвайте вышги готови
да имъ помагате въ часъ-тъ на пуждъ-
тъ; и прѣдайте се на Милостиваго Бо-
га съ пълно довѣріе въ Неговж-тъ О-
теческъ, грѣжъ.

ГНѢЗДА-ТА НА ПТИЦЫ-ТЪ.

Множество-то и многопѣстріе-то на
гнѣзда-та на пинцы-тъ е голѣмо и дава
крѣпко доказателство на всемудріе-то и
благости-тъ на Небеснаго нашего Отца
за упазваніе-то на сздааніа-та жу и вѣ-
куваніе-то на разны-тъ видове на жи-
вотны-тъ.

Благый-тъ нашъ Сздателъ всадиъ е
въ жители-тъ на въздухъ-тъ онуй що ея
казва природно побужденіе или инстинктъ,
сирѣчь единъ видъ разумніе което из-
глежда увардваніе-то на животъ-тъ и на
родъ-тъ имъ. Отъ това природно побу-
жденіе водими птици-тъ правятъ гнѣзда-
та си тѣй и на таквызъ страны, што да
прѣдупазватъ отъ студъ-тъ, дѣждъ-тъ и
всякаквъ другъ врагъ яйца-та, и напо-
конъ пилета-та си. Тѣй з. п. въ страны,
дѣто има маймуны, или катерыцы, или змін
конто могатъ да ся катерятъ по дръвѣ-та
и да съсыпватъ гнѣзда-та на птици-тъ
наедно съ маймы-тъ имъ, Всеумудрый-тъ
Сздателъ е научилъ птици-тъ на онѣзи
страны да правятъ гнѣзда-та си въ ной
тънки-тъ вѣтвы на отдалечены-тъ клоно-
ве (стебла), што да не могатъ врази-
тъ имъ да ги стигатъ.

Има единъ видъ птици съ червени
нера; тѣ живѣятъ въ блати и правятъ
гнѣзда-та си отъ калъ на видъ като кю-
лафъ конто съ издигатъ отъ земѣж-тъ
и на върхъ-тъ имъ полагагъ яйца-та си
и млатъ пилцы-тъ си.

Другы птици правятъ гнѣзда-та си
като кошове, другы като похлупены чаши
и прч. Има въ Африкж и Индіѣж единъ
видъ птици конто ся казватъ народодър-
жавны. Тѣ ся выкатъ тѣй, защото жи-
вѣятъ на чети (булюцы) подъ управ-
леніе народодержавно. Плетжтъ много
искусно съ тънки вѣтвы (клончета) е-
динъ видъ умбрелы или сѣпници, и по-
слѣ мажтъ дункы-тъ съ калъ за да прѣ-
дупазватъ яйца-та и пилета-та си отъ

дѣждъ-тъ. Околовъртъ на сѣпници-тъ
правятъ гнѣзда-та си съ голѣмж сораз-
мѣрность и хитрость.

ПОСТОЯНСТВО.

Мореплавателъ-тъ ако бы ся вращалъ
отъ мореплаваніе-то си всякой пкъ кога
го срѣща нѣкой противенъ вѣтръ, нико-
га нѣма да свърши прѣдпріятіе-то си.
Така и тойзи който допуца на нѣкои
противны обстоятелства да го вращатъ
отъ намѣреніе-то му, никога нѣма да
напрѣдува въ мореплаваніе-то на живо-
та. Ако испытаны животъ-тъ на най да-
ровиты-тъ мажѣ на сегашный-тъ вѣкъ
както и на мнжлы-тъ вѣкове, ще намѣ-
римъ че отличавагъ повече чрѣзъ посто-
янство-то си и неуморимж-тъ си дѣя-
тельность.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

ГОСПОДЬ ДОЙДЕ. Псал. 96; 13.

1.

Нека ся радува всичка земя,
Нека ся пълни свѣтъ-тъ съ веселбж;
Нека приготи и всяко срдце
Мѣсто за Господж; Господъ дойде;
Господъ дойде да царува вързъ насъ;
Господъ дойде, человѣческый Спасъ;
Него познаваме нашъ Господаръ;
Съ пѣсни посрѣщамы славный-тъ Царъ.

2.

Грѣхове, скѣрби вѣчь да не растжтъ;
Търнье, бодили да не досадятъ;
Даватъ ся благословенія вредъ,
Дѣто е стигнала клѣва напрѣдъ:
Бой и омраза прѣстануватъ вѣчь;
Сърпъ и орало за коше и мечъ;
Братъ не излива на брата си кръвь;
Стигнж вѣчь врѣме на миръ и любовь.

3.

Дѣто Спаситель-тъ става познать,
Скоро чрѣзъ истинж и благодать
Той ще царува въ смиренны срдца;
Всичкы-тъ ще му припосятъ хвалж.
Боже, да слушамы ный твой-тъ гласъ;
Правдъж-тъ си ты открывай къмъ насъ;
Нашій Владѣтель и Царъ да си ты.
Вѣрни, покорни подданици ный.

Въ печатицж-тъ на А. Минасіани
у Джамлж жинз.

на други даже и на слуги-тъ, моля ти ся, благодарѣ, доброуиро, лека нощь, и проч. показватъ голѣмъ разлика въ домашно-то спокойствіе отъ онѣзи между които това правило не ся варди.

9. Никога да не влѣзвате въ стѣж-тъ на другыго (ако и да е най близкій-тъ твой роднина) безъ да похлопате.

10. Дѣца-та трѣбува да ся учатъ да отдаватъ почитъ, и да уставватъ мѣсто на по стары-тъ; но по голѣми-тъ братія не трѣбва да ся оставятъ да тиранствуватъ надъ по малки-тъ.

11. Показуватъ достойно-то почитаніе къмъ личность-та на други-тъ и къмъ тѣхны-тъ нѣща. Който варди това правило не блѣска, не мушка, не гадльичка, другарь-тъ си или брата си, и безъ дозволеніе-то негово нѣма да распечати или да чете писма-та му, нито да берма въ стѣдѣкъ-тъ му или въ долапъ-тъ му, нито да пише въ книги-тъ му или употребява за себе си негово-то частно притжаніе.

12. При това отбѣгвайте отъ таквызи навикновенія които сѣ неприатны на образованъ хора; като на примѣръ съ пѣрсты-тъ да чешете главк-тъ си прѣдъ други тѣзъ да чистите носа си, или да плюете и проч. и проч. Като видите други че ся занимаватъ съ четеніе да спяте леко, и да не блѣскаете врага-та нито да правите нѣщо друго което бы ги смутило.

Всички тѣзи правила и венчки-тъ други колко-то може да ся пишѣтъ за поведеніе-то на чловѣка въ отношеніе къмъ подобны-тъ му, ся съдържаватъ въ онова *златно правило*, което Господь нашъ Исусъ Христосъ даде за ръководство-то ни. Каквото некате други да правятъ на васъ така и вы правѣте на тѣхъ.

Видѣлъ ли си въ нѣкое дѣте едно лошо навикновение което беспокоява и тебе и други-тъ? Забѣлѣжи ты това нѣщо и да го не правишь. Като четеш въ книгъ-тъ си, ако идува при тебе нѣкое момче и ты муши въ ребра-та и тя дѣрна за якъ-тъ и казва, "Хайде да си играемъ,,," ако ти е негодно таквозь поведеніе, гледай ты да го не сторишь другиму. Когато говоришь за нѣщо що си видѣлъ, или челъ, или мислялъ, или искашь да оправдавашъ или защищавашъ

нѣкое мнѣніе което ты ивашъ за право, по други-тъ момчета ты ся сѣвятъ и не рачатъ нито да чуѣтъ що казвашъ, а выкатъ отъ горѣ ти сѣ докочителни имена вмѣсто да отговорятъ на думы-тъ ти, угодно ли ти е таквозь поведеніе? Ако не ти е угодно, гледай да го не правишь ты на други-тъ, и како пораснешъ и земешъ перо въ рѣкъ да съчиняшь нѣщо за обнародваніе, мисли за това, и ако стане нужда заради святъ-тъ истинъ силно да ся боряшь съ противны-тъ мнѣнія, всякога помни че си длѣженъ да отдавашъ на изговоряща-та на противникъ-тъ си онова уваженіе и онова внимателно слушаніе което искашь ты за свои-тъ си казанія. Ако не можешъ така почтено да слѣдвашъ разыскуваніе-то, по добръ да го оставишь; защото съ единъ сѣрдитъ, неразбракъ, нетѣрпѣливъ и неблагоправенъ чловѣкъ за съперникъ, борба-та скоро става долна и обесчестителна, и ако и побѣднтель да станешъ нѣма да спечалишь.

Родители-тъ и дѣца-та и слуги-тъ на едно домохозяіе нека ся научатъ така въ малки и дребны нѣща да турятъ въ дѣйствиіе това златно правило, и отъ онзи домъ ще излѣзѣтъ благоправни малѣе и благоправни жени, които ако и да блѣдѣтъ спромаси ще знаѣтъ какъ да ся доварватъ и прѣдъ най богаты-тъ и най политичны-тъ чловѣцы, и накого нѣма да посяражатъ пріятели-тъ си и родъ-тъ си съ грубо и неблагоправно поведеніе.

"И тѣй во всяко нѣщо както некате да правятъ чловѣци-тъ на васъ така и вы правѣте на тѣхъ., (Мат. 7; 12.)

ИСТИННО ОСНОВАНІЕ.

Минѣлъ-тъ годинъ Царица-та на Мадагарскій-тъ островъ, на който жители-тъ малко повнапрѣдъ бѣхъ идолопоклонници, заповѣда на архитекторъ-тъ (калѣбанікъ-тъ) отъ Лондонско-то Евангелско дружество да начертае за неіж черквъ която да ся съгради въ дворъ-тъ на царскъ-тъ ѣ палатк. А на 20-ый Іулія на реченъ-тъ годинъ положиъ ся основателный-тъ камыкъ на тѣзи черквъ на който были издѣланы тѣзи думы: Царица-та съгради това домохозяіе за домъ на молитвъ и за неалмпнѣіе Богу Царю на царствующы-тъ и Господу и

лат
бе
сы
съ
То
сво
тур
ста
на
ли
жи
И
от
Ф
те
и
ш

господствующи-тъ, споредъ Свято-то Писание, слово-то на Иисуса Христа Господа, който като умръ за грѣхове-тъ на всички-тъ чловѣци, възкрѣси пакъ за оправданіе и спасеніе на всички-тъ които вѣрватъ въ Него и които Го обичатъ. За туй тѣ ва каменно съ рѣкъ отсѣчено домозданіе съградено отъ мене за молитвенъ домъ да остане неповрѣдимо и неразрушимо отъ всякого какъвъ годъ царь на тази моѣкъ областъ вѣчно. А въ който день разруши това зданіе тогизъ този царь на тѣ и моѣкъ областъ *Мадагаскаръ* да не бѣде вече.

СТЪКЛО-ТО МАСЛЕННО

Въ единъ годѣжъ вѣжъ живѣялъ нѣкогы единъ благороденъ старецъ. Слуги ималъ много и всичко що желаятъ ималъ прѣмногъ, но благополученъ не былъ. Всичко нѣщо що му не вресвало тутакси го слушавало и распалило яростъ тѣ му. За тѣзи причини оставили го всички-тъ му слуги. Съ оплакване прочее и съ крайно оскърбеніе отишелъ при одного отъ съседы-тъ си и казалъ му щастіе-то и утѣшеніе-то си.

— Струва ми ся, рекъ съседъ-тъ му, че бы было добръ ако ся важешъ съ малко масло.

— Да ся мажъ съ масло!

— Така, и ще ти истякувамъ какъ.

Прѣди малко врѣме едни отъ врата-ти въ къща-тъ ми скръц-хъ толкозъ што никой не щѣше да влиза и да излиза прѣзъ тѣхъ. Единъ день помозехъ кръкове-тъ (резета-та) имъ и отъ тогазъ тѣзи врата си отворятъ и затварятъ безъ да ся чуе вече нѣкакъвъ скръцотъ отъ тѣхъ.

Сега, можешъ ли рекъ, че азъ приличамъ на твои-тъ скръцанцы врата! Извикалъ благородный-тъ старецъ: какъ можъ, моѣжъ, да мажъ себе си!

— Лесно е това нѣщо, рекъ му съседъ-тъ. Или сега въ къща-тъ си, и уцѣни си другъ слугъ, и ако ся докарва той добръ, хвали го; ако ли прѣзира или забрѣва нѣщо, да не ся гнѣвашъ за веднажъ, но мажи гласъ-тъ си и заповѣди-тъ си съ елей-тъ на любовъ-тъ.

Върнулъ ся тогазъ у дома си благородный-тъ старецъ, и отъ тогазъ, каз-

вать, никаква жестока рѣчь не ся чула въ къща-тъ му. Всяко домородіе е длъжно да има стѣкленицъ съ такова скръпцинно масло за потрѣбж, защото свѣчки-тъ иматъ досаджъ отъ нѣкой кръкътъ скръца, или отъ нѣкой раздражителнъ работж, или отъ нѣкой духъ обличителнъ, злообразенъ и своенравенъ.

ХЪЛМИ НА ВОХЕЛ (Въ Китаѣжъ)

Растеніе-то отъ което бератъ чай-тъ е саморасло растеніе въ Китаѣжъ, но може да расте въ какъвъ годъ другъ земѣж, стига да е само на вѣжъ-тъ Географическа ширинж на който еж и областитъ на Китаѣжъ въ която расте.

Това растеніе обича високи-тъ и отворени-тъ мѣста, дѣто е земля-та петлеста и каменлива. Садъ-тъ на чай-тъ расте високъ до два лакта и половинж. Листіе-тъ и садъ-тъ приличатъ на тѣрѣжъ, и цвѣтъ-тъ му прилича на шипокескый.

Чай-тъ който ся прѣноси на разны страни по свѣтъ-тъ чрѣзъ търговѣж-тъ, не е цвѣтъ-тъ но листіе-тъ, които ся бератъ като етене садъ-тъ на три години.

Листіе-тъ ся бератъ на три маха; първо-то браніе дава чай отъ добрый-тъ видъ; второ-то по долно качество, трето-то още по долно, и четвърто-то най естивный-тъ.

Листіе-тъ ся сушатъ съ разны начини, първо ся располагагъ на слѣнце-то за нѣколко врѣме, послѣ ся трийтъ малко съ рацѣ, слѣдъ това ся турятъ въ желѣзны и топлы тиганы и ся бъркатъ съ меглъ, а като ся усучатъ, очистятъ ся и турятъ ся пакъ изъ ново въ топлы тиганы за малко врѣме, и слѣдъ това патискатъ ся въ ковчежета и тѣй ся испращатъ за продавъ.

Отъ когато чай-тъ быде внесенъ въ Европж има дѣсетъ години и е былъ много рѣдкѣ и скъпъ.

Китаѣжци-тъ правятъ чай-тъ си тѣй, турятъ нѣколко листіе въ единъ чашж, послѣ сыпуватъ вързъ тѣхъ врѣжъ водж, и тогава пийтъ сокъ-тъ безъ да турятъ захаръ или млѣко.

Чай-тъ е потливъ, но не и хранливъ и може да ся напусне безъ да ся поврѣди здравіе-то; то е ся употребява както кафе-то и тутунъ-тъ отъ навъкъ новеніе а не отъ нуждъ.

Г
т
з
л
т
з
с
с
т
г
г
с
вѣ

СЛОВО ЗА ДѢЦА-ТА.

НАЙ ДОБРО-ТО УКРАШЕНИЕ.

Украсенъ съ петлицие-то ни кроткъ и тихъ духъ което е многощиро приде Богъ. 1 Пет. 3; 4.

Тойзи стихъ отъ Свяго-то Писаніе говори за единъ особенъ видъ отъ украшения. Знате че человекѣ-тѣ носятъ украшения за да ся украсатъ съ тѣхъ и така да ся гледаѣтъ по добролично. Много разны видове украшения има на свѣтъ-тъ въ употребяваніе-то между разны-тѣ народы. Ако бы были събрани на едно мѣсто всички тѣзи украшения голѣмъ музей бы станалъ отъ тѣхъ. Но много сѣ отъ колко-то бы можели вы да избронте.

По насъ госпожи-тѣ гражданки носятъ копринъ и атласъ, пера, и цвѣтъ, злато, бисеры и слмазы и други скъпоцѣнны кахъніе. Мужіе-тѣ носятъ перетени, златны и сребърны снаджиры, бастуны и други подобны нѣща. А пакъ селянки-тѣ носятъ подбрадници, обѣщи,

гривны, сукан, чапразы и други много таквызъ нѣща, и почти въ всяко село въ Българіѣхъ ся има украшения особы.

Пророкъ Исаія споменува много любозныи украшения които Еврейки-тѣ въ негово-то врѣме сѣ носили. Между други той говори за “дрѣйкала-та (кото носили около глезны-тѣ каго гривны) и врѣжи-тѣ забрадкы, и луницы-тѣ, и обѣщи-тѣ на ностъ-тъ., и проч. (Вижте Исаія 3; 18, 19, 20.) Тѣзи плена ся чуватъ на насъ сега странны и ижчно е да повѣрваме че хора-та сѣ носили таквызъ нѣща.

Диви-тѣ Американскы туземци имали обычай да окъчватъ на поясы-тѣ си и да носятъ кожи-тѣ отъ теме-то на убиты-тѣ си врагове; и тойзи ся е считалъ най голѣмъ юнакъ който ся е украсявалъ съ най многого отъ тѣзи крѣпавы украшения. Африканскы-тѣ племена начальниця правятъ герданы отъ жбы-тѣ и главы-тѣ на врагове-тѣ си. Хотелоты-тѣ мажатъ голы-тѣ си тѣла съ масъ и червенъ боѣж и мыслятъ че то-

Абиссиецъ войникъ.

Абиссиѣнка.

газъ сѣ много хубави. Изложихмы ви тука двѣ картинкы които показватъ каквы украшения за главлѣ-тѣ носятъ Абиссійскы-тѣ мужіе и жени.

лат
бе:
сы
съ
То
сво
тур
стан
на
ли
жи
И
от
Ф:
те
и
ш
се
де
не
сл
ви

Г
т
з
д
т
з
с
с

т
т
т
с

вв.

Кытайци-тъ мислят че най добро-то украшение за една момъ е да има таквызи малки крака каквыто сж на едно дѣте на два мѣсеца; за това обвързват и стискатъ позъ-тъ на женски-тъ дѣца щото да не расягъ, и така позъ-тъ на възрастна женъ не сж по голѣмы отъ позъ-тъ на едно малко дѣте, и не сж за употребеніе никакъ въ ходеніе-то. Само на селянки-тъ и на най сиромашки-тъ жены е простено да иматъ позъ естественны. Тойзи обычаи ся вижда намъ много варварскый и противенъ на естество-то, но има и между образованитъ народы обычаи които сж не добри, както на прииѣръ многостяганіе-то на снагъ тж за да ѣ направятъ тънкъ.

Ако можемъ да съберемъ въ едно събраніе всякой видъ украшеніе колкото има въ свѣтъ-тъ, не щѣше да ся намѣри нищо тамъ достойно за сравненіе съ душевно-то украшеніе за което ся говори въ текстъ-тъ ни. Това е Евангелско-то украшеніе. Това е украшеніе-то което Богъ иска да носимъ ний. То струва по много отъ всички-тъ други украшения въ свѣтъ-тъ. *Украшеніе на кроткъ и тихъ духъ.* Това е най добро-то украшеніе, и ще ви прѣдложъ тука *пять* причины зашто да казвамы така. Знаете ли що ще каже кроткъ и тихъ духъ да има нѣкой? Който има кроткъ и тихъ духъ ще бжде търпѣливъ когато го озлобяватъ и лесно не ся раздражнява ниго разгнѣва. Сега кон сж причины-тъ за които казвамы това да е най добро-то украшеніе, Ето гы:

Първо казвамы че това е най добро-то украшеніе защото *Иисусъ Господь самъ си го е носилъ.*

Когато бѣше Иисусъ на свѣтъ-тъ Той показваше грѣшны-тъ челоуѣцы да идѣтъ при него за да ся учатъ отъ него. Причина-та койкто той даваше за това показваніе, бѣше: "Защото азъ съмъ кроткъ и смиренъ на сердце.. Пророкъ Исаія много вѣкове прѣди да ся роди Иисусъ говорѣше за него и прѣдеказуваше каквъ ще бжде. "Той бѣ насилванъ и озлобенъ, но не отвори уста-та си; като агне водено на закланіе, и като овца прѣдъ стригачы-тъ си безгласна, така не отвори уста-та си." Исаія 53; 7. Гледайте какво му сторихъ онѣзи за които Той дойде за да гы спасе. Нарп-

чахъ го съ лошы имена и го клеветихъ. Казвахъ че бѣмъ ядливъ и внопиецъ, и че бѣсъ ималь. Испяднихъ го изъ градове-тъ си, и го закареха прѣдъ сѣдо-вище-то като че бѣмъ разбойникъ и злодѣецъ; вързахъ го, подигравахъ му ся, облякохъ го въ багрѣнъ дрехъ и наложихъ на главъ-тъ му търненъ вѣнецъ. плюяхъ на него и плѣскахъ го съ рѣцѣ-тъ си. Съблякохъ го и ранихъ свято-то му тѣло съ биеніа. Осѣднихъ го на смъртъ, и приковахъ го на кръстъ-тъ, и като высяше той тамъ въ смъртны боледи, тѣ му ся поругавахъ. А какъ ся докарваше Той къмъ тѣхъ? Ниго едикъ сърдитъ или горчивъ думъ не изрече Той на тѣхъ. Той бѣше благъ и кроткъ къмъ всички-тъ, и въ послѣднѣ-то си издыханіе Той ся молише за убійцы-тъ си. Като высяше Той на кръстъ-тъ и Свѣта-та му кръвъ течеше отъ раны-тъ му, Той выкаше; "Отче прости имъ; не знаѣтъ що правятъ!" Ахъ! Колко кроткъ и тихъ бѣше духъ-тъ Христовъ! Той всякога носяше това украшеніе. Колко красенъ ни ся вижда Той като го гледамы че носи това украшеніе! Това го направи той за да даде обредецъ и прииѣръ на насъ. Той носяше това украшеніе, та като го гледамы колко е хубаво да го облячемъ и да го носимъ и ний.

Въ царски-тъ двореце има обычаи за благородны-тъ и дворянцы-тъ да зематъ прииѣръ отъ Царъ-тъ или отъ Царевъ-тъ сынъ, и споредъ както ся обляча Той, по тѣзи кроецъ или по тѣзи модъ да правятъ и тѣ дрехы-тъ си. За Християне-тъ Иисусъ е Водитель-тъ и носилъ той това украшеніе кроткъ духъ, то е доводъ за да го носимъ и ний.

2. Второ, добръ е за насъ сийъ това украшеніе *защото полезно.*

Полезно е на насъ, първо защото ви задоволны и благополучны онѣ што го носятъ.

Задоволствіе-то и благополучіе-то челоуѣка не зависятъ отъ имотъ-му, сирѣчь, колко нары има той, но зависятъ отъ състояніе-то на духъ-тъ му и отъ чувствованія-та му. Чели сіе въ Библиѣ-тъ въ книгъ-тъ Естиръ за Амана койкто бѣше първый слѣдъ цари

нищ-тъ, което описание С. Апостолъ Павелъ дава намъ въ първѣ-тъ глави на посланіе-то къмъ Римляни-тъ.

ГОРДЕЛИВЪ ЛИ СИ?

Що е онуй дѣто ти прави горделивъ? Красота-та ли на лице-то или изящность-та на бой-тъ (растѣ-тъ) ти? Родоводство-то ти ли (сой-тъ) или многото ти книги? Пары-тъ ти ли, или тѣлесната ти сила? Приатели-тъ ти ли или многото ти знания? Ако сж тѣ причина на гордость-тъ ти днесъ, утрѣ може да ги имаш. — Ако е истина че Богъ ся противи на горды-тъ, а на смиренны-тъ дава благодать, гордость-та трѣба да е неистовство и лудость, защото повдига челоука да ся противи на Създателя си.

Не бы было чудно ако бы ся гордѣлъ гарванъ-тъ заради черны-тъ си пера а лебедь-тъ заради бѣлы-тъ си: орелъ-тъ заради яснозрѣніе-то си и пауи-тъ заради златовезанъ-тъ си опашкж, защото сж животны безсловесны; но словесны създания, които иматъ души и да ся гордѣятъ е много странно и безумно нѣщо.

БЛАГОУТРОЕНА МАЙКА.

Едно дѣте на име Георгій разбогѣло ся тежко, а майка му съ колко стараніе, благоутробіе и нѣжностъ стояла будна надъ него и гледала какъ по добръ да му приволи.

Но не е само Георгій дѣте на земик-тъ, което има таквази майкж, всячки-тъ майкы по всякъмъ-тъ свѣтъ иматъ сжщитѣ нѣжны чувства и подлагатъ себе си въ исты-тъ трудове и въ исты-тъ жертвы. Майчинно-то сърдце е всякъдѣ и всякогы сжщето, като сърдце-тъ на дѣца-та често е неблагодарно и развращенно.

Това описание нарочно обнародванъ, да дамъ на мамы-тъ читатели три добры свѣты.

1) Оцѣнявайте любовь-тъ на мамы-тъ си. Всичко що оцѣняванъ, на него турямы и всячко-го си внимание да не ся поврѣди или загуби. Майка-та, която е най добрый-тъ Божій даръ на дѣца-та на земик-тъ, може да ся поврѣди най много отъ прѣслушаніе и неблагодарство. Много дѣца мислятъ, че като прѣгржщатъ и цѣлуватъ мамы-тъ си, оцѣня-

ватъ любовь-тъ имъ, а често негы слушатъ каквото имъ зарачватъ.

2) Оцѣнявайте любовь-тъ на Исуса Христа, който възлюби толкозь и вась и всякъмъ-тъ свѣтъ, што стана челоукъ и прѣтърпѣ смърть за да спасе погынкж-тъ овца, и който проповѣдва и казва, че майка-та може да забрави отроче-то си, но Господь никога не забравя отѣзи що му ся болятъ.

3) Помнитѣ че сте смъртни и вѣроятно е че ще бѣдете скоро повыкани въ вѣчность-тъ. Малкый-тъ Георгій не мисляше че толкозь скоро щѣше да остави този свѣтъ; но Георгій бѣше добро и благочестиво дѣте, и не ся бояше отъ смърть-тъ, защото вѣрваше че щѣше да го заведе на небе-то, въ жилище-то на Спасителя си Исуса Христа, которого толкозь обичаше и на которого бѣ посвятилъ сѣрдце-то си.

С. ПИСАНІЕ.

Нѣма на свѣтъ-тъ книга по поучителна и по полезна отъ Свято-то Писаніе.

То ся писа една часть отъ овчари, друга отъ войны, друга отъ царіе, друга отъ рыбаи, друга отъ лѣкари и друга отъ скотопитатели.

Свято-то Писаніе е сама-та книга, въ коѣкы всякой челоукъ, отъ всякой плеие, языкъ и народъ и отъ всякакъвѣ вѣкъ намѣрва характеръ-тъ си като на огледало изобразенъ. Сама-та книга е, която ся упрличава на всякъмъ-тъ обстоятелства, отиошенія и състоянія челоучески, и никога не ся учерпува чрѣзъ четеніе-то или прѣговараніе-то, никога не утрудва читатель-тъ — никога не овехѣва.

Само Свято-то Писаніе е книга която дава утѣшеніе и тишинъ на смъртний часъ, когато всякъмъ-тъ други нѣща отъ този свѣтъ сж слабы.

Повѣстуватъ заради прочутый-тъ баснописатель Англійскый Валтеръ Скоттъ, че малко прѣди смърть-тъ си повскзалъ отъ одного си приателя, който былъ при него на посѣщеніе, да му даде книгж-тъ. Пригелъ-тъ му по напрѣдъ и разбралъ, и поныталъ го коѣкы книгъ.

“О! — рекъ Валтеръ Скоттъ, — даржъ-тъ на книги-тъ, Свято-то Писаніе отъ неѣкы имашъ потрѣбж сега, а тѣзи

лят
без

сы
със

То

сво

тур

ста

на

ли

жи

И

от

Ф

те

и

ш

съ

де

не

сл

ви

само ти може да мя утѣши и да мя подкрѣпи."

КАКЪ ТРѢБА ДА ОСТАВИМЪ ГРѢШКИ-ТѢ И ЛОШЫ-ТѢ СИ НАВЫКНОВЕНІЯ.

Единъ мѣздъ ималъ хубаво и голѣмо куче Ньюфондландско на което заповѣдалъ да иде въ градинъ-тѣ и да му донесе кошницъ-тѣ въ който имало разны сѣчива. Послушливо-то куче разбрадо заповѣдъ-тѣ и ся завтекло по скоро да ѣ извърши; и като отишло на мѣсто-то дѣто была кошница-та zelo ѣ съ уста-та си, но не могло да ѣ вдигне, защото была много тежка.

Въ едно таково обстоятелство повече-то отъ малки-тѣ чигатели выкали бы башъ си или майкѣ си и бы имъ рекли, че кошница-та е много тежка и не могатъ да ѣ повдигнатъ и да ѣ донесатъ. Благородно-то обаче онуй куче, ако и да е было животно, не щѣло да смуги господарь-тѣ си, но zelo та прѣнесло сѣчива-та едно по едно.

Туй трѣба да правимъ всица ний съ грѣшки-тѣ си и лошы-тѣ навыкновенія. Не всички-тѣ изведижъ, да искоренимъ, но единъ по единъ; и като сполучимъ да искоренимъ едно лошо навыкновеніе, тогазъ трѣба да почнемъ друго-то. А по добрый-тѣ начинъ за туй е слѣдующій-тѣ. Всякъ заранъ и вечеръ всяко дѣте шонъ стане или прѣди да дѣгне трѣба да ся моли Богу да му помогне да побѣди грѣшкѣ-тѣ който е рѣшилъ да искорени отъ себе си и да внимае и да ся старае всичкий-тѣ день да тури въ дѣйствиe това добро рѣшеніе. Ако има търпѣніе, ще може въ малко врѣме да искорени всички-тѣ си недостатъци (кусуры) и да стане добръ и полезенъ человекъ.

УРОЦИ-ТѢ ОТЪ СВѢТИЛНИКЪ-ТѢ.

Трѣба да живѣешь така щото да ся полезенъ.

Трѣба да живѣешь така щото да давашъ свѣтлинъ.

Трѣба да исплияшь намѣреніе-то за което ся създавъ, и тихо, но постоянно да свѣтишь, и да ся стараешъ да вършишь длѣжностъ-тѣ си; защото онѣзи които съ способни чрѣзъ Божіѣ-тѣ благодать да свѣтятъ като свѣтила тукъ на

тѣзи земіѣ, ще грѣхъть като слѣнца и звѣзды вѣчно въ бѣдѣщій-тѣ свѣтъ.

ДИАМАНТИ-ТѢ ВЪ АФРИКѢ.

Отъ нѣколко мѣсеца на самъ много ся чува за діаманты-тѣ (елмази) които ся намиратъ толкозь избылно въ южнѣ-тѣ страны въ Африкѣ не далечъ отъ Мысъ-тѣ на добръ-тѣ Надеждѣ. Нѣкои отъ просты-тѣ туземцы намѣрихъ тѣзи многоцѣнны камъніе и ги продадохъ съ единъ съвѣстѣмъ ничтожихъ цѣнѣ на единъ Европеецъ; а и той не позна цѣнѣ-тѣ имъ но съ единъ малкѣ печалбѣ продаде ги пакъ на единъ търговецъ, който ги занесе на Англіѣ и тамъ ги продаде за нѣколко хыляды лиры. Послѣ други излѣзохъ да търсать, и сега ся вижда едно всеобщо побужденіе да търсать діаманты. Единъ донисникъ пише отъ Кейптаунъ до единъ Англійскій вѣстникъ че тамъ дѣто прѣди малко врѣме было пустыня, сега има до 700 человекъ които търсать тѣзи многоцѣнны камъніе. По край брѣгове-тѣ на рѣкѣ-тѣ Ваалъ любопытно е да гледа нѣкой колибы-тѣ на тѣзи търсачы. Казувать че единъ человекъ пѣрвый-тѣ день като захващлъ да работи намѣрилъ единъ камъкъ който струваль 2,500 лиры Англійскы! Другъ единъ работилъ единъ седмицѣ и намѣрилъ единъ за 350 лиры; пакъ други трима работили съдружно двѣ недѣли и намѣрили за 57 лиры, а други нищо не намѣрили.

Въ послѣднихъ-тѣ седмицѣ на прѣминаль-тѣ мѣсецъ Августъ, казватъ да съ были намѣрили въ онѣзи мѣста, въ вѣсичко за 50,000 лиры. До 19-ий-тѣ Септемврія, камъніе-тѣ отъ тамъ извадени имали съ стойность 200,000 лиры Англійскы.

До сега търсачи-тѣ съ испытали само повърхность-тѣ на земіѣ-тѣ, а искуснитѣ въ такъзи работѣ съ увѣрени че още по богаты съкровища лежать скрыты въ земіѣ-тѣ. Нѣколко отъ най едрѣ-тѣ и най скѣпы-тѣ камъніе съ были прѣгледани и прѣхвърлени въ бързотѣ-тѣ на пѣрвы-тѣ търсачы а послѣ прибраци отъ по внимателны послѣдователи.

— Който ся надѣе на богатство-то се ще падне, а праведный-тѣ ще има добры и благополучны дни.

ХРАБРО-ТО МОМЧЕ.

Въ тази картинка гледамы едно момче самичко въ една малка ладийка по широко-то море. Читатели-тъ ни които не сж видѣли друго море освѣнъ може бы Черно-то море, трѣбува да забѣлжватъ че въ голѣмы-тъ океаны има едно движение водно въ двадесетъ и четири часа два пѣти редовно, и това движение ся казва *проливъ* и *заливъ* на морето. Вода-та иде полека и покрыва камъни-тъ и несѣкъ-тъ, и тойзи който е гледалъ краеноріе-то прѣди четири часа или шесть, тогазы вижда съ удивленіе че вода-та е много по голѣма; така и слѣдъ малко вода-та снада или бѣга, и става едно стремленіе отъ сухо-трѣвнѣхъ кѣдѣ срѣдъ морето. Чоловѣци-тъ които влизатъ въ морето да ся къпятъ на тѣзи врѣмена, трѣбува да знаѣтъ твърдѣ дѣбрѣ да плуватъ, инакъ стремленіе-то щегы занесе вѣнъ и ще ся удаватъ. Много такызы случки сж ставали. Така и съ ладий-тъ, много често ся случавя че *заливъ-тъ* на морето, сир. това стремленіе да занося ладий-тъ вѣнъ въ широко-то море, както ся е случило и съ туй момче описано въ картинка-тъ. Излѣзло съ ладийка-тъ си или да лови рыба, или за малко удоволствіе да ся упражнява малко въ гребеніе съ весла-та (лопаты-тъ) безъ да забѣлжи че редовно-то врѣме бѣ дошло за *заливъ-тъ* на вода-тъ, и така като тегнало то лопаты-тъ, стремленіе-то го занесвало на талъ и го отдалечавало отъ сушѣ-тъ. Най сѣтиѣ земля-та ся не виждала вече; отъ горѣ небе, отъ долу вода, нищо друго ся не виждало. Какво странно положеніе за едно дванадесетгодишно дѣте! Кой може да опише страхове-тъ и скръбь-тъ на баща му и на майка му, когато любезный-тъ имъ сынъ не си дошелъ за вечерѣ-тъ? Слънце-то за-

хождало; момчето го гледало като слѣзва въ морето, скоро мърнѣло и студентъ вѣгръ завѣлжъ. Момче-то ся свивало и си легнало долу подъ столѣ-тъ въ ладийка-тъ, дигнало сърдце-то си съ искреннѣхъ и сѣрдечнѣхъ молба кѣмъ Небеснаго си Отца за помощъ и избавленіе и заспало.

Ладийка-та ся блѣскала отъ вѣлны-тъ на морето и като сѣмнѣло, храбро-то момче, вмѣсто да лежи тамъ подъ столѣ-тъ и да плече и ся окаява, съ юначко сѣрдце гледа да измысли нѣкое срѣдство за избавленіе. То исправя едикъ отъ лопаты-тъ като машѣ, и тури на върхѣ-тъ капелѣ-тъ си, вѣрзва и дрехѣ-тъ си на лопаты-тъ за да стане бѣлѣгъ; и да ся гледа отъ далечъ. Най сѣтиѣ единъ корабъ ся явивя като бѣла точка въ горизонда дѣто море-то и небе-то ся допиратъ; полека лека приближава. Най сѣтиѣ капитанъ-тъ забѣлжва ладийка-тъ; корабъ-тъ ся оправя кѣмъ неѣж и момче-то ся избавя.

Сега що е урокъ-тъ отъ тази картинка? Възможно е нѣкое момче Българче, отъ оубѣзи които четатъ тѣзи

лят
 бе:
 сн
 съ
 То
 сво
 тур
 ст
 на
 ли
 жи
 И
 от
 Фу
 те
 и
 ш
 съ
 д
 не
 сл
 в
 Г
 т
 з
 л
 т
 з
 с
 с
 т
 и
 т
 е
 вв

наши расказы въ *Зорниця-тж.* да ся намѣрватъ въ подобно положеніе, сирѣчь оставено вѣтъ по море-то на свѣтъ-тъ, безъ подпоркѣ, безъ помощникѣ, и безъ срѣдство за ученіе. Такъвъ едно момче нека погледне тѣзь картинкѣ, и нека ся насърдчи. Да не сѣдне съсь скръстены рѣцѣ и отчаяно сърдце и да мѣри противъ съдѣж-тж си и окаюва бѣдно-то си положеніе, и да чака да му дойде нѣкой благодѣтель. Но първомъ нека прибѣгне при Бога, и тогѣзь съ куражливо сърдце нека употреби какъ-выто срѣдства Богъ му дава въ рѣкѣ; и чрѣзь честность, прилежаніе и храбрость, както е дошло на туи момче избавленіе-то, тѣй ще дойде и на него.

ЛЮБОВИТЕНЪ ПРИМѢРЪ.

(Колско пріятелство.)

Единъ пѣлководецъ на конницѣ-тж, който слугувалъ въ войство-то на Съединены-тъ Американскы Щати въ врѣме-то на междуособный-тъ бой, приказва че единъ отъ коніе-тъ на ескадронъ-тъ (конникъ-тж) му, като не можалъ отъ старость да дѣвче хранѣ-тж си, храненъ былъ отъ други два кони които были до него при ясаж-тж по слѣдующий-тъ начинъ: Единый-тъ отъ тѣхъ дѣлчалъ сѣно-то и турялъ го прѣдъ старый-тъ си другарь, който го земалъ тогазь приготвено и го погълчалъ безъ да го дѣвче: исто-то правилъ и другый-тъ конь съ ечникъ-тъ. Съ туи пріятелско учрѣжденіе прѣстарый-тъ конь могъ да живѣе още врѣме.

Това дѣланіе на безсловесны-тъ животны трѣба да засрами много челоувѣцы, ако и да съ словесны сѣщества и могатъ да помагатъ, оставятъ обаче подобны-тъ си да гинѣтъ отъ старость, болестъ и нѣманіе.

Въ Българіѣхъ ако да прѣгледа челоувѣкъ, ще намѣри голѣмо число жени, а най вече отъ младоожевены-тъ господжи, които за малко врѣме отиватъ добръ съ по стары-тъ отъ тѣхъ въ домъ-тъ си, че послѣ, гледашъ, исплждатъ или бабж си или дѣдъ си, които не искатъ вече да ги видятъ на бѣлъ свѣтъ! Тѣ не мислятъ че има Богъ, който при второ-то си дохожданіе, ще ги възнагреди всякому споредъ дѣла-та му!!

ИСУСЪ КАТО СЪДРУЖНИКЪ.

Вѣрующій-тъ трѣба да има за нераздѣлимъ другарь Исуса Христа. Его казва той: "Азъ съмъ съ васъ до скончаніе-то на вѣкъ-тъ." Какво съдружество е токозь насладително и удовлетворително колкото съдружество-то и общеніе-то съ Исуса? Негово-то присѣствие при вѣрны-тъ става най силно-то опазваніе противъ искушенія-та и грѣхъ-тъ и най сильный-тъ подвигателъ къмъ освященъ животъ.

Неговъ-тъ духъ е духъ на святость-тж, и като живѣе въ непрѣстанно съобщеніе съ Него, безъ друго ставами по свати отъ день на день. Пріатели и другари ставатъ подобны, така и чрѣзь това другарство съ Исуса съобразяваме ся и ставами подобни Нему. Който устѣца присѣствие-то Исусово, прѣдъпозва не само дѣла-та си, но и думы-тъ и мысли-тъ си. Като го нападува нѣкое искушеніе, и горчиви и яростни думы ся приготвляватъ въ уста-та му да ги изговаря противъ брата си, той погледнува свѣтло-то лице и слуша кроткий-тъ гласъ на тогози небесенъ другарь и гинѣтъ му исчезнува като угрѣнна-та слава прѣдъ истекущее-то слѣнце.

Става ли му нѣкое искушеніе къмъ неправедность и нечестность въ търгоу-тж си, и сребролюбивый-тъ духъ шепнува въ ухо-то му, "Направи го, направи го. Всякой го прави и защо не и ты?" тогава възроетъ-тъ ся ражда въ умъ-тъ му; Но Исусъ какво ще каже на това? Тефтери-тъ ми и смѣтки-тъ ми Исусъ като ги прѣгледа, какво ще каже за това нѣщо? Да ли ще той да го одобри? И така Християнинъ-тъ кой-то нѣма Христа за другарь въ мазж-тж си, въ дюканы-тъ си и въ торговіѣхъ-та си не ще да смѣе да срѣщне Господаря си въ свято-то причащеніе при трѣпезѣ-тж Господнѣхъ.

Така и чрѣзь вѣщкы-тъ длѣжности на общественый-тъ животъ съ разнообразны-тъ му заниманія и неизбѣжны-тъ му искушенія. Любезный-тъ ми Господарь ако е винагы до мене близу и азъ устѣцамъ присѣствие-то му, то могъ ли азъ да показвамъ малодушіе и низость? Могъ ли да блѣжъ лѣжець, измамникъ, лѣнивъ или празднословецъ? Могъ ли

Третьему

Ассуира който бѣ тогава най сильнѣй-тъ царь на свѣтъ-тъ. Той-и Аманъ царскій-тъ Везирь ималъ богатство и слава колкото може сърцаце-то на человека да иска. Той ималъ много украшенія златны, сребрьны; но понеже иѣмалъ това украшеніе *кроткъ и тихъ дулъ*, той все былъ незадоволенъ. Когда си возилъ прѣзъ градъ-тъ въ великолѣпнѣ-тъ си колесаница, и венчки му ся покланяли и ся наводжали до земь-тъ като ивнувалъ, имало единъ старецъ Евреинъ на име Мардохей, който не радель да му ся кланя. Само отъ тѣхъ причинъ тойзи богатъ и силенъ Аманъ станалъ оканненъ.

Гледайте сега на нѣколко примѣры които ще ви дамъ отъ человекы които сѣ были задоволи и благополучни, защото сѣ были обѣщени въ това украшеніе на тихъ и кроткъ духъ.

Единъ добръ священникъ въ Англіи единъждь каза на дѣца-та си че искалъ да ги заведе да видатъ едно отъ най любопытнѣ-тъ зрѣлища на свѣтъ-тъ. Не имъ обадилъ отъ понапрѣдъ какво е това зрѣлище, но на вечерь-тъ ги завелъ на една много сиромашка къща. Прозорци-тъ на къщѣ-тъ были строшени, стѣны-тъ съсипаны и всяко нѣщо възъ и вѣтрѣ въ къщѣ-тъ показвалъ крайно сиромашество и бѣдствіе. Когда пристигнали при врата-та, той реклъ на дѣца-та; Дѣца мои, като гледате тѣзи къщѣ, вы мыслите че е не възможно нѣкой да живѣе тука, и да е радостенъ и задоволенъ, но да вы кажѣ че тука ще наѣмривъ единъ млада человекъ който лежи боленъ и е на умираице. Деветнадесеть годишенъ е и добрѣличенъ, но страдае отъ нестерпимъ болестъ и има деветь гноѣны раны.

“Колко злостастенъ и оканненъ трѣба да е той,” извикалы дѣца-та.

“Колкото за това ще видите вы за себе си,” реклъ баща-та, и възли въ къщѣ-тъ. “Пріятелию,” реклъ той на болный-тъ, „Доведохъ тука при тебе тѣзи дѣца, за да видатъ какъ е възможно человекъ и боленъ и бѣденъ да бжде весель и задоволенъ. Сега кажи имъ, какво мыслишь ты за това.”

Умирающій-тъ младець съ едно весело лице реклъ; “Наистиня, Господине, азъ

онова на най богатый-тъ и най здравый-тъ человекъ на свѣтъ-тъ който не познава и не обыча мой-тъ любезенъ Спаситель. Слава Богу, имамъ добръ належахъ чрѣзъ Исуса Христа Господа да бжда пріятъ тамъ дѣто живѣе Лазарь, който сега прѣзира всички-тъ си прѣдшійи страданія и бѣдствія. Тази болестъ и това сиромашество нищо не ми сѣ до дѣ имамъ при себе си Исуса. Наистиня радостенъ съмъ, и надѣхъ ся до вѣка да ся радувамъ. Всякой часъ благославямъ Бога за това че ми е направилъ Той да съмъ Христіанинъ.

Ето человекъ украсенъ съ кроткъ и тихъ духъ, и видите колко ползъ е ималъ той отъ това украшеніе.

(Слѣдува.)

СТАРЕЦЪ-ТЪ И МАГАРЕ-ТО МУ.

Единъ старецъ и момче-то му карали магаре на единъ назаръ не далеко за да го продаватъ. “Колко е безуменъ този человекъ,” реклъ единъ като ги срѣщали на пать-тъ. Ходи пѣший съсъ сына си, а магаре-то му безъ товаръ! Старецъ-тъ като чулъ това турилъ сына си на магаре-то, и ходатъ подирѣ му и свирялъ. — А какъ, безсрамие, извикалъ другъ единъ на момче-то, прилича ли ти да сѣднѣшь на магаре-то, а старецъ-тъ баща ти да ходи пѣший? Баща-та като чулъ това укореиеніе сѣбѣ сына си отъ магаре-то, и го възсѣдналъ самъ си.

— Гледайте, реклъ третій единъ, какъ тойзи дѣргликъ яздн дѣтъ и широкъ на магаре-то, а бѣдно-то му дѣте мой храни отъ ходеніе! Старецъ-тъ шомъ чулъ тѣзи душы, вскачиль сына си, и турилъ го задъ себе си да сѣдне.

Молѣтъ ты, добрый мой пріятелию, попыталъ го другъ четвъртый, твое ли е това магаре? — Мое е отговорилъ человекъ-тъ. Не бы повѣрвалъ нѣкой, реклъ другой-тъ, като вы гледа че го товари те толкозь нежалоствиво. Ты и сынъ ти можете по добръ да носите бѣдно-то животное, а не да носи те васъ.

Трѣбва да прави человекъ онова което аресва на свѣтъ-тъ, реклъ старецъ-тъ, и като сѣзълъ отъ магаре-то съсъ сына си, вързали крака-та на магаре-то, и съ помощь-тъ на една вскаркъ поцѣляли въ амена-та си,

ля
бе
съ
съ
То
сво
тур
ста
не
ле
же
И
от
Ф
те
и
и
е
д
н
с
в

за да го прѣнесатъ прѣзъ мостъ-тъ на който пать-тъ отивалъ въ градъ-тъ.

Това зрѣлище было толкозъ смѣшно, щото хора-та тичали на купове за да ся свѣкътъ, додѣ ся разсърдило магарето за голѣмж-тъ услуживость на господарь-тъ си, скжсало вжжя-та съ конто было вързано и паднало въ рѣкж-тъ. Бѣдний-тъ старецъ ся вържалъ по скоро у дома си засраменъ и скърбенъ, защото като радилъ да угоди на всякого, не аресалъ никому, и освѣнъ това лишилъ ся и отъ магаре-то си.

Тойзи расказъ го изложихимъ съ нажѣреніе не само да правимъ малко невиненъ смѣхъ на млади-тъ читатели кога го четжтъ; но още и урокъ да нямъ стане отъ тойзи примѣръ каква бива сполуката на оногози който мысли да угождава на всички-тъ и да слѣдва на всякого съвѣтъ-тъ. Който ся води противно на убѣжденія-та си споредъ прикаски-тъ, присмиванія-та и поводи-тъ на хора-та най сетивъ така пострадава и всички-тъ му ся присмиватъ за лекоуміе-то му и за непостоянство-то му. Увѣрявайте ся и убѣждавайте ся добръ за право-то и благородно-то и тогазъ слѣдвайте да искарате прѣдпріятіе-то си безъ да давате вниманіе на това що дръккатъ хора-та.

рѣшеніе отъ едно момиче.

Повечето отъ дѣвойки-тъ конто четатъ Зорниця-тъ вѣроятно сж чели и правоучителнж-тъ книжки копто носи името "Колибарска-та Дъщеря.", Богоугодна-та дѣвойка за който ся расказва въ всѣхъ книгж погребенж бы въ островъ-тъ Манъ съвѣнъ близу до Англіи.

Единъ писатель расказва че прѣди доста много години той былъ посѣтилъ островъ-тъ Манъ и като обходилъ мѣста-та за да разгледва вѣхтвни-тъ дошелъ до една вехтъ церквж селскж и тамъ въ единъ катъ на церковный-тъ дворъ той видѣлъ че стояла една Госпожа и държала за ражж една дванадесетогодишнж момж на който тя расказвала житіе-то на Елисаветж, Колибарскж-тъ Дъщеря, и показвала ѝ гробъ-тъ ѝ татъ между други-тъ просты гробове. Като свършила Госпожа-та расказъ-тъ си, мома-та погледнѣ въ лице-то ѝ и съсь съзы въ "Азъ рѣшихъ"

и ся обричанъ съ помощъ отъ Бога да бѣдѣ добра и богоугодна както бѣше тази Колибарска дъщеря." Насадила на гробъ-тъ едно хубаво цвѣтѣ кремъ, и полєка лека ся отхождали. Человѣкж-тъ попыталъ за тѣхъ и ся научилъ че тази Госпожа была Книгана-та Кентска и мома-та была пейна дъщеря. Тази мома сега е Царица-та Виктория, която отъ толкозъ години сѣди на Англійскый-тъ прѣстолъ любима и почитаема не само отъ всички-тъ си подданици, но и отъ всичкый-тъ образованъ свѣтъ.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

СЛОВО-ТО БОЖЕ.

1.

Съ грѣхъ натоваренъ, отъ страхъ о-
бладанъ
Тебѣ прибѣгнувамъ, Спасе Христе!
Другадѣ нѣма надеждж, освѣнъ
Въ животворящо-то Слово твое.

2.

Книга на книги-тъ! Който чете
Вижда спасеніе за грѣшны души:
Съ радость и азъ тамъ на Спаса лице
Виждамъ во всякж страницѣ почтл.

3.

Този е нива-та дѣто лежи
Скрито съкровище отъ благодать:
Който тазъ нивж можель бы добы,
Става прѣмудръ, блаженъ и богатъ.

4.

Тука извира вода на животъ;
Тука угаснува жажда за грѣхъ;
Тукъ ся показува горний-тъ пать,
Въ който ний можель да ходимъ безъ
страхъ.

5.

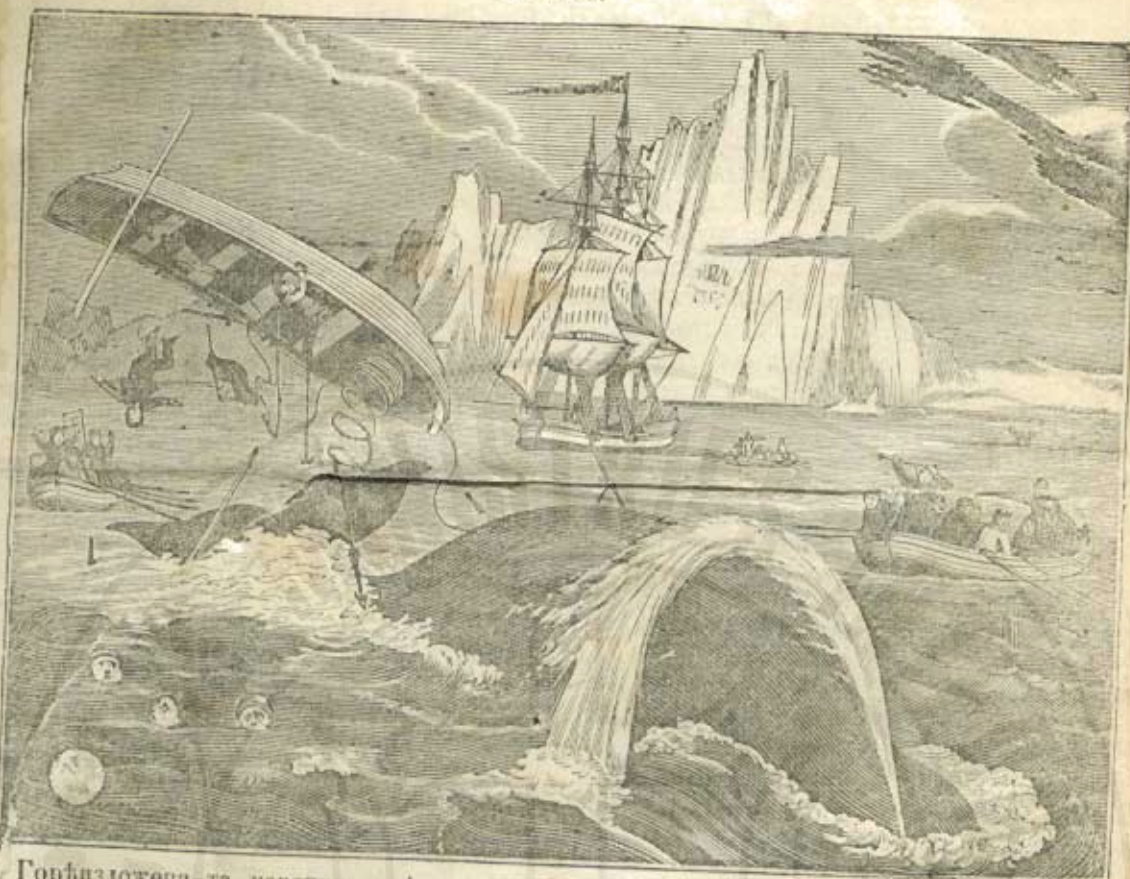
Тука дърво-то на разумъ расте,
Не вech съблазнъ з' Адамскый-тъ родъ:
Който желве, безъ страхъ да яде;
Нѣма бѣдѣ ни отровж въ тозъ плодъ.

6.

Боже! мя въ Слово-то си вразуми;
Мудрость чрѣзъ благодать-тъ си ми дай;
Въ твой-тъ святъ пать мя всегда съ-
храни,
Който мя води въ небесный-тъ Рай.

Въ печатницкж на А. Манасъ
у Джамалъ-ханъ

БЫТЬ-ТЬ.

Горбизложена-та картичка прѣдстави способъ-тъ съ който ся ловятъ голѣмъ-тъ китове въ море-то.

Китъ-тъ е най голѣмо-то животно което сега съществува на свѣтъ-тъ, и ако китове-тъ и да ся каватъ рыбы и да живѣятъ въ вода-тъ, отличаватъ ся отъ общій-тъ видъ рыбы въ това че рѣждатъ. По-тъ си живятъ, а да се видѣтъ че да се видѣтъ, че дыхатъ отъ въздухъ-тъ, а не отъ вода-тъ, и че кръвъ-та имъ е топла.

Дължина-та на най голѣмий-тъ видъ е отъ 60 до 70 педи Англійски, (30 лакти и повече.) Опашка-та е 6 педи дълга и до 25 педи широка, и глава-та е обыкновенно единъ четвъртъ на всичкѣ-тъ дължина, и има поздры-тъ на горѣ прѣзъ които испуща вода-тъ високо на горѣ и прина въздухъ-тъ. Като дохожда на повърхность-тъ, та всхвърля вода-тъ и приема въздухъ-тъ, (зема солукъ) послѣ може да слѣзе долу въ вода-тъ и стои тамъ половинъ часъ или до единъ часъ врѣме, но обыкновенно дохождатъ горѣ за дыханіе въ десетъ

минути единъждъ, и лѣжатъ тамъ горѣ до двѣ минути, въ което врѣме хвърлятъ вода-тъ 7, 8 пкти, и пакъ слѣзуватъ.

Разни видове има отъ това животно, нѣкои по голѣми и други по малки. Нѣкои ся гонатъ повече за бални-та а други повече за масло-то. Бални-та не е отъ кости-тъ на китъ-тъ, както мнозина мислятъ, но е едно костовидно и мно-що което ся намѣрва на реденіи-тъ въ горни-тъ частъ

на уста-та, и вижда ся че тѣзи кости-тъ помагатъ въ прѣижданіе-то, или улаваніе-то на малки-тъ рыбы и животинки които влѣзватъ въ отъзи широки уста. На тойзи видъ китъ уста-та ся широки що-то единъ какъ бы можилъ да влѣзе, чо гъркани-тъ, прѣзъ дѣто глата, едваиъ побира рѣкъ-тъ на человекъ.

Отъ другъ единъ видъ китове зематъ най добро-то масло, и това нѣщо което ся казва спермацетъ. Тойзи видъ нѣма бални, но има 40, 50 жбы; уста-та му ся много широка, и може человекъ да поглътне. Отъ единъ такъвзи китъ зематъ до 80 варела масло и 15

ВАЖНИ ПИТАНИЯ.

Има единъ Богъ. Той е който тя съхранява, той може и да тя погуби. *Мислиши ли всякой день за него?*

Ты имашъ душъ. Мислиши ли и грижиши ли ся за душъ-тъ си, колкото ся грижиши за тѣло-то си?

Грѣшникъ си. Знаешъ ли какъ ся спасава грѣшникъ-тъ?

Има Спаситель. Искашъ ли той да спасе и тебе?

Има едно страшно наказаніе въ пекълтъ. Подвизавашъ ли ся да отбѣгнешъ отъ него?

Има единъ славеиъ Рай Божій. Въ паятъ ли си къмъ него?

Скоро ще умрешъ. Приготовенъ ли си за смъртъ-тъ?

Трѣбва да излѣзешъ прѣдъ съдѣвището Христова. Съдба-та ти тамъ каква ще бѣде?

Състояніе-то ти както ще ти ся отсѣди тамъ ще е вѣчно. За тебе вѣчно успокоеніе и радость ли, или вѣчна скръбъ и мъка ще е то?

Трѣбва да получиши прощеніе чрѣзъ кръвъ-тъ Христовъ, и освашеніе чрѣзъ Духа Святаго, инакъ не можешъ да бѣдешъ спасенъ. Това търсиши ли го всякой день?

Безъ святость никой нѣма да види Господа. Стараешъ ли ся да е святъ животъ-тъ ти?

Има една книга (Св. Писаніе) която ще ти даде най добры свѣдѣнія за всички тѣзи въпроси. Четешъ ли ѿ? Искавашъ ли ѿ?

По...
Она...
не да си като богатый-тъ въ...
да просиши едикъ банкъ водъ и ти не даватъ.

Испаждаатъ ли ны изъ градове-тъ? Не могатъ да ны испаждаатъ изъ оузи градъ, който е въ небеса-та. Това ако бы можли наши-тъ гонители да сторятъ тогава бы направили нѣщо, но като не могатъ да сторятъ това, гоненіе-то ний е само като че ны прѣскажи съ водъ, или съ вѣтръ ны удрили. (Григорій Назіанскій.)

Нѣма вѣже, и нѣма оковы, които могатъ да теглятъ или да вързуватъ толкозъ силно колкото може любовь-та да тегли и да вързува-само съ единъ тѣнѣкъ конецъ.

ЗА ДѢЦА-ТА.

СМѢТКА НА КОСТА.

Едно дѣте което ся зовеше Коста, дванадесетъ години на възраст, бѣше първо въ класъ-тъ на ариѣметикъ-тъ. Единъ вечеръ когато майка му бѣше отишла да посѣти едикъ съсѣдка която бѣ болна, той ся упражняваше въ ариѣметикъ-тъ и прилагаше разны числа на таблицъ-тъ си. А като прѣмина доста врѣме въ това, обзрихъ ся къмъ баща си та му рече: "Тате, дай ми, молиж, единъ въпросъ и ще видиши колко скоро ще го рѣши." Твърдѣ добръ, рече баща му. Ето единъ въпросъ: Една благородна жена намѣри едикъ връхъ прагъ-тъ на портъ-тъ си едно дѣте новито въ целени, което като видѣ пожали го, зѣ го, и рѣши да го направи посмѣеникъ. А като стигихъ дѣте-то на дванадесетгодишенъ възраст, опазъ госпожа направи слѣдующъ-тъ смѣтка. Иждивихъ за заплатъ и за хранъ на едикъ подвойкъ по 55 гроша на мѣсеца за три години. За облѣкло на дѣте-то по сто гроша на години-тъ. За хранъ за 10 години по 200 гроша на години-тъ. За книги по 60 гроша за 6 години. За други дребны разноски по 20 гроша за 6 години. За лѣкаръ и лѣкаретва 200 гр. за 12 години.

Можешъ ли сега, рече баща му, да намѣриши колко е иждивила тази госпожа за това дѣте до дванадесето-то лѣто на възраст-тъ му? "Могъ," отговори Коста; и тутакси като умножи и приложи разны-тъ числа намѣри че госпожа-та бѣше иждивила 5,980 гроша. Послѣ си обзрихъ къмъ баща си, та рече съ почувстваніемъ: "Тате, колко много скапо!"

че баща му; но кажи ми, можешъ ли ти да заплатиши онова количество? Какъ да го заплати азъ, който имамъ повече отъ три гроша, които имъ ты до се дѣдо ми на новъ години? Но ты си дѣте-то който си длѣженъ всичко-то това количество и още повече на едикъ добръ и услужливъ госпожъ. Коста го погледна зачуденъ.

Наистинъ, сыне мой, рече баща му, ты си точно на дванадесетъ години, и майка ти ся е грижила за тебе още отъ въкъ си си родилъ; исхранила тя е, скарала ся е да ти прави дрехы, дала ти е срѣд-

САБЛЯНКА-ТА. (Калѣжъ блажетъ.)

На тази рибѣ това име се дава защото носъ-тъ ѝ е продълженъ и прилича нѣкакъ на сабля.

Гръци-тъ ѝ викатъ *ксифисъ*, и въ Франціи на нѣкои мѣста край море-то, въ ри-тъ ѝ викатъ *императоръ*. Носи сабля-тъ, единъ американскій сплетого по всич-ако были събрани наза-кирничы и всички

видѣ отъ тази рибѣ-ри частю всичкъ-тъ дѣлжикъ.

Намира се най много въ Средоземно-то Море и край Американскы-тъ брѣгове. Отъ горѣ е чернакава и синкава, и отъ долу бѣла посребрена. Носъ-тъ е тъменъ отъ горѣ и отъ долу по бѣлъ, и е много якъ и остръ като сабля. Случва се по нѣкога и темнѣ да пробие съ него.

Мореплавателъ-тъ Ван-шугентъ, въ пътуваніе-то си около свѣтъ-тъ прѣди сто години, описва единъ такъвъзи рибѣ, която ударяла корабъ-тъ му толкози силно щото носъ-тъ ѝ пробилъ единъ странъ на корабъ-тъ, която была отъ три дѣбовы

дѣски и ся спрѣлъ само като влѣ-залъ въ една отъ дебели-тъ греди.

Въ лѣто 1725 Англійскій-тъ воененъ корабъ ся върналъ отъ западнѣ Ин-діи и съ съголемо смѣло скеля-тъ да довище което бѣ сѣ-а дьно-то му тѣ всика царица ражда. Сабя-та бѣ-лица венкъ година. Тогазъ ко-дрывкъ кои-быватъ-тъ дебела, и по-то бѣ единъ въ-пърета и поло-и най сегнѣ до че-м-тъ (киришъ-тъ) и тамъ ся прѣчунъ.

Маквинети-казали че ако бы искали тѣ да забиятъ въ корабъ-тъ едно остро желѣзо на щий-тъ видѣ споредъ тази сабля-тъ бало бы да ударятъ най малко осмъ и деветъ пати съ единъ чукъ отъ десетъ оки тежинѣ. Отъ това сравненіе можемъ да въобразимъ силъ-тъ на тази рибѣ която е могла да направи това съ единъ ударъ.

Въ Британскій-тъ Музей въ Лондонѣ имать една часть отъ носъ-тъ на единъ саблянкъ изваденъ отъ единъ корабъ съ

Видѣ
Тѣ е
се е
ста
вѣра-
и у
саб
Лет
он
ли
тѣ
по
ств
Неро
на
лю
Бого
пра
че
исти
са
Един
основ
чала
не
изъ
стол
е
добр
едно
шені
как
ни-
пакъ